TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA KHOA KHOA HỌC & KỸ THUẬT MÁY TÍNH

 $\begin{array}{c} \text{Hướng dẫn thực hành} \\ \text{Môn: Kiến trúc máy tính - CO2008} \\ \text{MARS} \end{array}$

Nội dung

1	1 Download and install MARS.	3
2	2 Get started with MARS 2.1 Start MARS	 3
3	3 data types	4
4	4 syscall instruction.	6
	4.1 Dùng thực thi chương trình	 6
	4.2 Hiển thị số nguyên	
	4.3 Hiển thị số thực	
	4.4 Hiển thị chuỗi	
	4.5 Nhập một số nguyên	 6
	4.6 Nhập số thực	
	4.7 Hiển thị ký tự	
	4.8 Đọc một ký tự	
	4.9 Nhập chuỗi	

1 Download and install MARS.

MARS is a tool for MIPS simulation. Download MARS4.5.jar from link: http://courses.missouristate.edu/KenVollmar/mars/download.htm. to run MARS double click on MARS4.5.jar.

MARS request java JRE version 1.5 or later. Downland JRE (Java Runtime Environment) from link http://www.oracle.com/technetwork/java/javase/downloads/index.html

2 Get started with MARS

2.1 Start MARS

After download and install Java successful , double-click on MARS4.5.jar to start MARS. The GUI of MARS is show in Figure 2.1

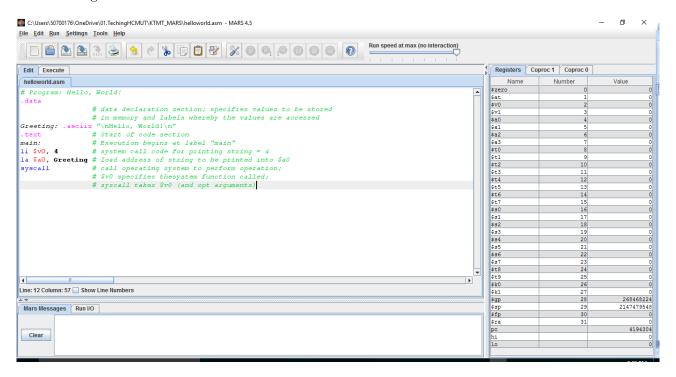

Figure 1: Th main GUI of MARS.

2.2 Tool bar

- Create new file.
- Open MIPS assemble code file.
- Save file, note: add file extension .asm manually.
- Compile Biên dịch file hợp ngữ.
- Run speed at max (no interaction)

   Diều chỉnh tốc độ thực thi (lệnh thực thi/thời gian) chức năng này thích hợp cho việc quan sát, debug chương trình đang chạy.
- Thực thi chương trình
- Thực thi từng bước chương trình

- Reset chương trình.
- Lùi lại lệnh trước.
- Dừng chương trình đang chạy.
- Kết thúc chương trình đang chạy.
- Help, sy tham khảo các chức năng, lênh hợp ngữ, và code mẫu.

2.3 Create new MIPS program

- To create new MIPS assemble file press "Ctr + N" or click on or goto File ->New on menu.
- Bây giờ chúng ta có thể chỉnh sửa mã nguồn ở vùng soạn thảo (Hình 1). Nhập mã chương trình Hello-World vào vùng soạn thảo như đoan chương trình bên dưới.

```
# Program: Hello, World!
.data
                 # data declaration section; specifies values to be stored
                 # in memory and labels whereby the values are accessed
Greeting: .asciiz "\nHello, World!\n"
                     # Start of code section
.text
main:
                     # Execution begins at label "main"
   li $v0, 4
                     # system call code for printing string = 4
                     # load address of string to be printed into $a0
   la $a0, Greeting
   syscall
                     # call operating system to perform operation;
                     # $v0 specifies thesystem function called;
                     # syscall takes $v0 (and opt arguments)
```

- Lưu lại với tên Hello-World.asm.
- Biên dịch chương trình bằng cách bấm vào biểu tượng hoặc bấm **F3** hoặc vào menu **Run** -> **Assemble**. Sau khi biên dịch thành công, chương trình sẽ xuất hiện thông báo "**Assemble: operation completed successfully.**" ở vùng hiển thị thông báo; đồng thời chương trình sẽ tự động chuyển sang giao diện thực thi như Hình 2.
- Thực thi chương trình bằng cách bấm vào biểu tượng hoặc bấm F5. Sau khi chạy thành công thì chương trình sẽ xuất hiện thông báo :"Hello, World!" ở vùng hiển thi thông báo
- **Yêu cầu**: sinh viên thực hiện chạy lại từng bước (step by step) chương trình Hello-World, quan sát sự thay đổi thanh ghi. Chuyển dạng hiển thị thì từ số hex sang số thập phân và ngược lại.

3 data types

File hợp ngữ chia làm 2 phần chính:

```
.data
\\ phan data de chua du lieu
.text
\\ phan text de chua code
```

Yêu cầu tất cả các file code phải có đủ 2 phần .data và .text.

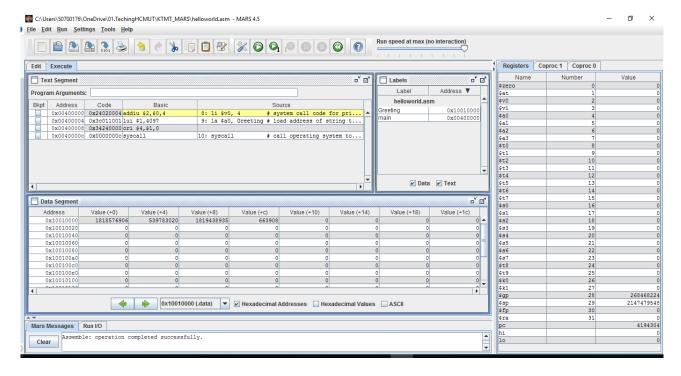

Figure 2: Giao diện thực thi MARS.

.data - Vùng dữ liệu

Các khai báo sau đây nằm trong vùng dữ liệu .data.

• Khai báo 1 integer hoặc 1 word (4 byte trong kiến trúc 32 bit):

```
integerA: .word 12345678
```

integerA là nhãn, dùng để đánh dấu vị trí, nhãn có thể có hoặc không.

• Khai báo 1 byte:

```
byteA: .byte 123
```

• Khai báo half word hoặc (2 byte):

```
halfwordA: .half 12345
```

Khai báo 1 chuỗi ascii không có ký tự kết thúc chuỗi ở cuối chuỗi:

```
strA: .ascii "Welcome to CSE HCMUT"
```

Khai báo 1 chuỗi ascii với ký tự kết thúc ở cuối chuỗi:

```
strB: .asciiz "Welcome to CSE HCMUT"
```

• Khai báo 1 số thực:

```
floatA: .float 12.345
```

• Khai báo không gian trống 100 byte:

```
space100: .space 100
```

 $\bullet$ Khai báo 1 dãy 5 integer hoặc 5 word (4 byte):

```
intergerArray: .word 123582, 12328, 3233, 21233, 487675
```

• Khởi tạo 1 dãy 5 integer cùng giá trị.

```
integerArray: .word 123:5
```

• Cách khai báo mảng của các kiểu dữ liệu khác tương tự như cách khai báo đã nêu ở trên

4 syscall instruction.

Dưới đây là các chức năng cơ bản mà lệnh syscall cung cấp. Các lệnh ở ví dụ dưới viết trong phần .text. Để tìm hiểu rõ hơn về lệnh syscall và phần help/syscall của phần mềm MARS hoặc tìm trên Internet.

4.1 Dùng thực thi chương trình

```
li $v0, 10 #terminate execution
syscall
```

4.2 Hiển thi số nguyên

Muốn hiển thị 1 số nguyên thì gắn số nguyên đó vào thanh ghi a0 và khởi tạo code 1 cho thanh ghi a0.

```
addi $a0, $0, 100  # Assign an integer to a0

li $v0, 1  # Print integer a0

syscall
```

4.3 Hiển thị số thực

Muốn hiển thị 1 số thực thì gắn số thực đó vào thanh ghi \$12 và khởi tạo v0 = 2

```
mov.s $f12, $f3  # Move contents of register $f3 to register $f12

li $v0, 2  # Print float number

syscall
```

4.4 Hiển thị chuỗi

Xem ví dụ hello-world ở phần trên.

4.5 Nhập một số nguyên

4.6 Nhập số thực

```
li $v0, 6# Get float modesyscall# $f0 contains float read
```

4.7 Hiển thị ký tự

```
addi $a0, $0, 'A'  # Display character 'A'
li $v0, 11  # print char
syscall
```

4.8 Đọc một ký tự

4.9 Nhập chuỗi

```
.data
strIn: .space 100  #create 100 bytes space

.text
main:
    la $a0, strIn  # Get address to store string
    addi $a1, $0, 10  # Input 10 characters into string (includes end of string)
    li $v0, 8  # Get string mode
    syscall
```